

110
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

110
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Θρω. III, 110/1970

A,
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

7-16/11/70

.. 'Εξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις)..... Μαρούλα F
(παλαιότερον ὄνομα:), 'Επαρχίας F. Λαβρόνας
Νομοῦ Λαβρόνας

2. 'Ονοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος

? Ηλία φάμα ἐπάγγελμα ... Διδάκτωρ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Μαρούλα - Λαβρόνας

Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Από τῆς γεννήσεώς του (1926)
μη ἀπουσίαν, κατά διαστήματα, 15 ἡμέρας περίπου.

3. 'Απὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον

ἡλικία..... γραμματικά γράσεις.....

..... τόπος καταγωγῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ

βοσκήν ποιμνίων ; Πλέον τῶν ἡμερῶν ἐνταύθι (χωρικοί -
ἔργο αὐτοῦ τοῦτο, παρ' οὗτο, χέρσερ. Πύλα τῶν ἀπαγορευ-
θῆν. (1924), ἀρ. βοσκῶντοιοι. ἐπὶ τῶν αἰ. ἐνταύθι. "Αμαται",
"Καριώτης", "Βασιλῆιο", καὶ "Ποταμὶ", ἐνταύθι.
'Υπῆρχον αὐταὶ χωρίσται ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα ; Χωρὶς εἶται.

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ('Ελληνας ἢ ξένους, ὡς

π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Μὲχρι τοῦ 1912
ἡ μείζων ἐνταύθι ἀνῆλθεν ἐν ταῖς μεμονώμας τοῦ 'Ισχυρ-Αρχ. Με-
ρῶν τῶν ἐνταύθι. ἀνῆλθεν ἐν τῶν 'Εκκλησιασ. (Βασιλῆιο). καὶ ἐν τῶν
Μονῶν 'Αναστάσιου καὶ μῆχρι τοῦ 1924. Μερὲς ἐπὶ τῶν μεμονώμας καὶ
κοινότης.

3) 'Ο πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον
του ; ἡ λείονες. διανεμομένης αὐτῶν. μῆχρι τοῦ θανάτου
αὐτῶν. Τινὲς διόδοτον, ἐν ταῖς ἔχρημα αὐτῶν τῶν μερῶν τῶν
περιουσίαν. (ἀφ' ἑαυτῶν). καὶ αὐτοῦ. τοῦ θανάτου. τῶν.....

F Ἀπυχευθερῶν, ἐν τῶν τωρινῶν
Ζηγῶν, κατ' Οὐνῶβριον 1912 #2. φάμα

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις την γεωργίαν ή μόνον εις την κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις αμφοτέρας, δηλ. την γεωργίαν και την κτηνοτροφίαν ; *Μόνον εις την γεωργίαν. Ένα..*

Χίλιοι, παύχοντες ὀλίγα πείρατα, πῶς ἔχουσιν ἐν ἀκροῦντι.

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εἰς τὴν γεωργίαν; *οἱ τεχνίται, πεισμένοι, ἐξ τῆς δαπάνης, ἐξ μὲν χάριτος, ἐκ κοσμοῦ δι' ὃν μόνον ἐπὶ ἀντιλήψιν τιν.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μετ' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; *Ῥαῖχοι, οἱ με-
γίστοιχοι χωρτοί, παρ' ὅσους τὸ ἐπὶ, μόνοι τιν,
κινν... ὡς ἐργάζοντο... ἡγεμονία... ἑ. ὅσοι, ἐργα-
ζομένη α. ἡ. π., παρ' ὅσων συνεπινοοῦντο ἀπὸ τῶν
μεγίστων... οἱ χωρτοὶ... τιν...*

2) Πώς έκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κάτοροι κλπ.). Ζωριτάδες (ή ζαριτάδες ή ζαζή ή πα-
κατορία της χαρταετοειδούς, ή σε αντίθετη των,
ή μερικών ή κακιν ή κακισίου, ή εν. λέξ. ή.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς-εἶδος ἢ εἰς χρήμα;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἐπαχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσματος, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; ἔχοντι μοισινοὺ καὶ ἡμερομίσθια «φελικέρια», ἔργων (ἀντράων, κωρίων, ἀπὸ τῶν καὶ ἀγέλια. (κιν. πικραις) καὶ ἀπὸ τῆς λιμπάνοβο τῶν ἀγρίων τοῦ Νομοῦ Περικ... ἔπληθυναν, ἐκ χρημάτων, 4. dex. ἡμερομίσθου (1813), καθ' ὅσον π' ἔστιν ἄλλοι σμάρκο 1,20.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;

40X1

6) α) Οί νέοι και αί γέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπηγάιναν δι' ἀνέυρεσιν, ἐργασίας. Τὴν μετανάστευσαν εἰς Ἀμερικήν (Η. Π.), εἰς Νιούρκ, 13 ἔτην, τὴν μετανάστευσαν ἀρχὴν γεννημένη. τὴν 1903.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνίται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ.; Ἐποχικῶς, αἱ μοῖαι ἀν-
τρεῖ, μὴ βαίνοντες πρὸς ἀντικείμεν ἐν ἀντημιᾷ,
αὐτὸν πρὸς αὐτὸν. π.ρ. λαοῦ. (Α. Μαντζουράκης, Τ. Π. ρ-
νακον, Ν. Καρβὺς κ. ἄ.)

F^c eduxoris 0,90 rex. mad' d'nav.

1. Χειρολάβες
2. Ζυγκί
3. Φτερό
4. Υνί
5. Καμάρα
6. Τειβίτα
7. Υψόμετρο
8. Σταυρός
9. Ήπουρχι

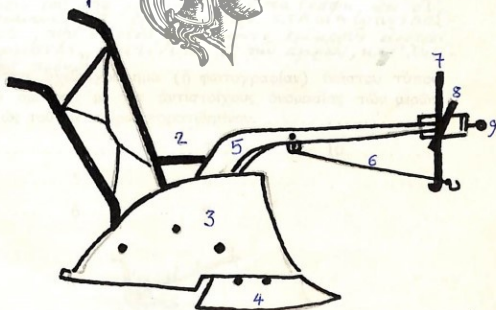
Εἰς τὴν ὀπισθεῖαν ὅσιν παρὶ ἐξ τῶν βαλὼν τοῦ "γε-
μανοῦ" ἀπάρχουν ἑτέρα δύο ἐφευρήματα, συμπερι-
ροῦνται τὴν ὅλην παρασκευὴν τοῦ μηχανήματος:

Ἡ μάνα, ἐξ ἣν περιστρέφεται τὸ φτερόν, τὸ
ἂνι, τὸ ἀεικρεῖν αἰνῶς ἐπὶ χειρολάβῃ, παρὶ ἣ
καμάρα καὶ ἡ (περιστρέφεται ἐπίσης ἐξ τῆς μάνας)

Ἰσχύει, ἐπιμήκειν οἰκονομῶς (0,60 x 0,08 x
0,01 μ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

"Αποκρίναι οἰκονομῶς
"γεμανός.

Πάρις
ΑΔΑΚΚΑΛΟΣ
ΜΑΡΙΝΑ — ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΣΣΣ

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) ^{δυν. ἐκμεταλλοποιεῖται}

5) Μηχανή ἀλλωνισμοῦ "Πατόζα" ἀπὸ τοῦ 1932 - 1943

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ^{ἀκευδὲν ἀπὸ παλαιῶν καὶ ἐξ ἐκὼν ματασυνήντων ξυλίνου ἀρίτετον. δι' ἡμέραν ἕμην, πρὸς τὴν κοιλίαν, παραβαλὼν, ἡμέραν οὐδ' ἕμην, μὴ γ' ὁ Λιάμος, διὰ τὴν πνεύσαν, κιν. καὶ Νιν. Παπαρά.}

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... ^{δυν. ἀκέραιον} 6. ξύλινον ἀροτρον 11. ^{δυν. ἰχνογραφ.}
2. ^{δυν.} 7. ^{δυν. ἀκέραιον} 12. ^{δυν. ἀκέραιον}
3. ^{δυν. ἀκέραιον} 8. ^{δυν. ἀκέραιον} 13. ^{δυν. ἀκέραιον}
4. ^{δυν. ἀκέραιον} 9. ^{δυν. ἀκέραιον} 14. ^{δυν. ἀκέραιον}
5. ^{δυν. ἀκέραιον} 10. ^{δυν. ἀκέραιον} 15. ^{δυν. ἀκέραιον}

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

— 4 —
F "Πατόζα" ἐκασίτη ἢ κινούμενη δι' ἀτμοκίνητου. τὸ "κα-
ζάνι" ἦτο ἐξ χωριστῶν αὐτοκίνητων ὄχημα, ὅπου δια-
φόρον τὸν ἐν χεῖρὶ σήμερον ὁδοστρωτήρη.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Παραμυλὺ μίχρη σπῆνεν τὸ αὐτό. Τα' ἐφ' ὅδε-
μύνα. (σωμένα), ἐν δὲ τῇ πολλῇ χαίρει, ἔχοντι μο-
ρῶν. ἢ ἐν δὲ τῇ χωματερᾷ. (φτίνῃ) ἢ ἀμυλῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... Ἐπιμύνης, ...

ἢ ἐπὶ πρῶτον, ἐφερχίαν.

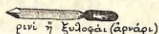
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

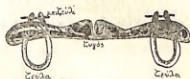
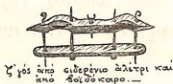
Μίχρη του 1823 ἦτο ξυλίνη. Ὑνῶν ἐν δὲ
ἐξ. χαίρειν ἢ διδῆται. Κατὰ ποινὴν δημοφιλῆς ὅμως
τῶν ξυλίνων ἐξισοὺς καλῶν, ὅσον τῇ χεῖρὶ ἐφε-
ρχίαν.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

Σκεπάρνι, ἐννοσιμῶν, Σιμπλῆρι. (εἶδος ἐκτε-
πίου), ματιχῆρι (ἀρίδα), ξυλοφαῖς, πριόνι.

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Μέχρι τοῦ 1920 μόνον βόες. Ἀργότερον χερσιμοιμοῖται καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ ἡμίονος, ὁ ὄνος ποτὶ.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Δύο. Χερσιμοποιεῖται ἡ δι. καὶ ἓν, ἀλλ' ἔλατν.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ὁ ζυγός ἦτο ἀπαραίτητος, ὅπως καὶ σήμερον.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζέλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Ζευλῶντες ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ αὐτοῦ ἐκτίθεντο καὶ τὸν ζυγὸν τοῦ ζυγοῦ, διὰ διακρίσεως ζευλῶν.*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλαοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λοῦρα.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ἀπὸ τοῦ 1925.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Παραγράφει υπ.

Τό « Τσάκι » ήτοι ή ζωντανή βαφή
 του ξηγμένου (« ξημένου »), πρὸς ἀποτίκειν
 (« καμάκι ») ἀπόγονο ήτο παλ' είναι.

1) Τό « μαπίστε » ή « γυέμα »· λυγρὸς δερματίνης,
 πλάτος ἐν 4 ἐκατοστοι., ή ἐν 3 ἴντσ, ἱφαντομένη ἐπὶ
 τῆς πέφαρτῆς καὶ ἔχει τὴν ἀντιπὸν καὶ ματαζήνητα
 ἐξ τὰ ἄκρα τῶν χερσὶν τοῦ ζῶντος. Διὰ τοῦ στομάχου
 τοῦ ἀπόγονο διέχεται ή ἔχει μεταρριμὴ εἰς δύο παχὺς
 περίπου 6 ἐκατοστοι. (φ6) καὶ ἀναγορὸν μίσητος, ἡτις
 προσδένεται ἐξ τὰ ἄκρα τῆς, ὡς ἀνω, ἡνωίδος, διὰ τῆς
 ἀσφαρτῆς καὶ ἐνὶ ὅλῳ ὁδῶνται, πρὸς παντὲς τιθεσθῆναι,
 τοῦ ὑποζυγίου.

Εὐαπείων ή θωρεὶς φέρει ή ἔχει δύο κείνοισι με-
 ταρριμοῖς, ἐξ τῶν ὁποῖον προσδένονται τὰ

2) « χαλινάρια », ήτοι δύο ὄγκια, ἄτινα, διεχό-
 μετα ἐν τῶν κείνων τῆς

3) « λιμαριὰς » (αὐτὴ ἀπαιτῆται ἐν δύο ἐλπίφο-
 ῶν μεταρριμῶν εἰς δύο, προσδένονται ἀνω καὶ
 κάτω διὰ τῆς καὶ ἱφαντομένης καὶ παραγε-
 μομένης μετὰ μαλακῆς ἀπαιτίας, ἐπὶ τῆς ἐλπίφο-
 ῶν δερματίνης) καὶ τῶν κείνων τοῦ

4) « βαμαράκι » (ή ματαζήνη τοῦ ἐπὶ ὀνό-
 ῳ ἄνω ἡνω τῶν δερματίνης καὶ ἐπιμυμῆς, ἐξ
 ὁποῦ ἐν τῇ καὶ, ή ἱφαντομένη ἐπὶ τῆς
 εἰς τὸν ζῶντος, φέρει ὡς δύο κείνοισι μετὰ
 ματαζήνητα (τὰ « χαλινάρια ») ἐξ τῶν χέρο-
 ῶν (« χέροχαθῆς ή χέροχαθῆς ») τοῦ ἀσπέρου,
 ἐξ ὧν προσδένονται. Δὲ ἱφαντῆται ὡς μίσητος τοῦ ὀχοι-
 νίου, ἀλλὰ ἀφίηται τοῦτο χαλαρῶνται, « μπόδ'κο »,
 « λαβαρίζομενο ».

Απὸ δύο γάντζων, ὁποῦ ἐν τῇ, ἐκαστῶν τῶν γάν-
 τζων, ἐντὶ τῶν τὰ

5) « ἀρτέουδία », ήτοι δύο ἄνθοι, μίσητος περί-
 πῳ 2,5 - 3 μ. ματαζήνητα ἐξ τῶν

6) « φαράκη », ὅταν ζῶντῆται ἐν μὲν ζῶντος,
 ή κείνοισι ἀσπέρου ἀπαιτίας, ματαζήνηται
 ἐν ζῶντος ὀνότος « κλάδι » ή « πείνον » « παρὰ »,
 μίσητος περίπου 50 ἐκατοστοι. καὶ παχὺς 5-6 ἐκατο-
 στοι., φέρονται τῆς γάντζων, ή ἀνωτῶν, ήτοι, δύο, διὰ
 τῆς ἐντὶ τῶν τῶν ἀπαιτίας, καὶ ἐκαστῶν, διὰ τῆς ἐντὶ τῶν
 εἰν τοῖς μὲν τῶν ὑποζυγίου.

./.

Φάκας
 Νίκας
 ΔΙΔΑΚΤΑΛΟΣ
 ΜΑΓΟΥΔΑ
 ΕΛΛΗΝΟΝ

Ἐρωτηματολόγιου σελίς 7, παρ. 12, ἐν
ἐννέχει 2 της 6ης ἐκδόσεως

Ἐν ταῖς ἐξηγητικαῖς σημειώσεις (καὶ ἡ προειρηνημένη
πρὸς τὸν βλαβερὸν ἐπὶ τὴν συνήθειαν), τὸ «φαράμη»
παρατηρεῖται, ὅπου αἱ ἀνέσεις ἐκφράζονται ἐν τῇ ἀν-
τιθέσει «γόνιμον», ἐξισοφαρμίζον ἐκαστὴν ἐν τῇ
7) «παλαίνεζας», ἀνατιθεμένης, ἐν
τῷ «φαράμη», μίσητος ὅπως διαπραχθεῖς πρὸς τὸν
ἢ «παλαίνεζα» ἀνατίθεται, ἐν τῇ ἀντιθέσει τῷ ἀ-
ρῶντος, τὸ ὅποσον καὶ αἰρεῖ.

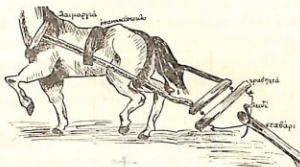
Φάκας
Ἰλίας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΟΥΣΑ ΕΛΛΙΣΙΟΝΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *2. ... (ἢ λαμαριὰ) ...*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : *Παλιότερα... δ... ἀνδρῶν, δ... ἰδιουχῆς τοῦ ἀγροῦ. Ποιὲ γυναῖκα...*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) . . .

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *1. δέ... 1. 2... 2. 6*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

... 1. δέ... 1. 2... 2. 6
ἔχεται ἀπὸ τὴν ἀνδρῶν ζευγνύοντες βοῦς, πρὸς δύνανται ἐν μόνον ὁρῶνται εἰς τὰ αἰετὰ ἐνὶ τῷ βουνῷ. Τὸ ἄλλο κατευθύνεται μετὰ τῶν βοσκῶν « ἀξιάλ »,

Πρό του 1930, διά τῆς ὁποῦν του οἴτου ἔγινον
5-6 δρχήματα. Ταῦτα ἤρχον ἀπὸ τοῦ Ἰαννουαρίου
ἢ φεβρουαρίου, ἐν ἑαυτον μῖνα, ἐπὶ τοῦ Αἰγυπ-
του, διότι « τὸ χωράφι, καίονταν ἀπὸ τὸν ἥλιο ».
Ἐπειτα, τὸ χωράφι νὰ εἶναι τόσον ἀφράτο, ἐξ ἑν-
μῖον που « γὰ φικιάν, τ' ἀρχιδία φουλιά ».
Ἡ φράσις αὕτη ἐξηγῆται οὕτω: δι' ἀφράτοι, κατ' ἐ-
μῖνο του χρόνου, πῆν τῆς οὐχιάς « βραυί », δὲ
ἔφερον περιβιερίδα « παχταρόνι », τινὲς δὲ φουστὰ-
νῶν, ἢ « τῆπουγι », ἐνδύμα καλύπτον μὲν τὰς
γλῶττας, μόνον. Ἐάν ἐπαθῆντο διὰ νὰ ἀναπαυθῶν
(παί τὸ « στανροπόδ' », ἦτο τὸ σῦνδρι « κατειό »),
τὰ ἀποκρυφα μέρη του ἀνδρός, ὡς μὴ περιβιζήμ'·
να δὲ, ἐπὶ τοῦ ἐνδύματος, εἴκοις ἦτο νὰ ἀφῇσιν,
τὸ ἀποκρύψα, τὴν ὑποκαρπὴν τιν, οὐκ ἔτι δὲ ἢ
οὐδὲν, εἰάν τὸ χωράφι δὲν ἦτο « ἀφράτο ».

Ἡ ἰδίᾳ ἀεὶς ἔγινετο καὶ διὰ τὸ ἀφρατοῖτον.

Τὸ πρῶτον ὄργανον « καμάτ' » ἐλεγετο « κίεμα ».
Τὰ ἀμυγνυθῶντα τὸ πρῶτον ὄργανον « διάβαμα ».

Κατὰ τὴν πρῶτην ἡμέραν τῆς ὁποῦς οὐδὲ ἐ-
δανίζετο παρὰ τοῦ ὁποῦς ἢ τῆς οἰκογενείας του,
εἰς « νὰ μὴ φύγῃ τὸ κίεμα, τὸ ριζιμό ».
Ὡς μὴ συγχωρῶν, τὸ εἶς κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς
ἀντιῶν φράσιν. Ὡς τῆς ἐκαρπυιότητος αἰεὶς ἐπὶ τῇ
καὶ πῆν νοήματός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡλίας φάκας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΙΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΙ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ἐξ ὧν*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ προ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

1/δὲ ἐνημεμένον σπέρμα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἐγίνοντο 3-4 ὀργώματα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

καὶ σήμερα ἔχον τὴν γνώμην ὅτι ἐν ἔτῳ ἀρκεῖ.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *1/δὲ ἐνημεμένον, τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῷ 8) 1) πλείωσιον.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Μόνον τὸ "επιροσάκι" κατὰ

τῶν παλαιῶν ἐν θύτῳ καὶ τὸ μαζέθ', ἐξ τῶν ἀραβίων.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά... Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

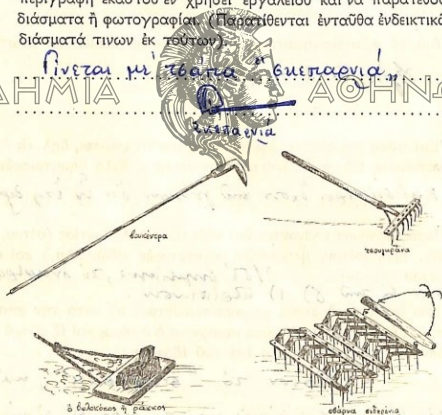
Μέγαν "ἄζιαν", ἢ "ξυλασίδερο", ἢτοι ἔλλειψοειδὲς σιδηρὰ εἰσδορ, ἐπὶ ξυλίνῳ, ὡς ἡ κατωτέρω ἐκμνηστικὴ βομίνδα.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Γίνεται εὐάρεσμα μὲ ξυλίνῳ ἢ σιδηρᾶν εὐάρεσαν τὴν χωράφιν πρὸς ἰσοπέδωσιν μὲ βίτον. Διὰ τὸν ἀραβόειτον πρὸς καὶ μὲτὰ τὴν εὐάρεσιν.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδαν, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Γίνεται μὲ τσάπα "βυεπαρνιά"

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἢ θάρενα ξυλίνῳ, εὐκμνηστῶν
ἐν δύο ὑμακίῳ τῶν μακίῳ, φιδόντων
3 ὅπως, εἰς 2 διαπερῶν ἐκτετρα
3 ἴσῳ, καθεστὰ πρὸς τὰ πρῶτα. φέρει ἐμπροσθεν
εἶναι δὲ πρὸς τὴν μέσσην ἀκτίναν ἢ "βου
αἰρείας κρᾶνιάς (κρᾶνίαι τῆς ἀρεῖας).

10 -

δύο ἡμιστρα, "βουκερνιά", εἶδη

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Ὁ Λιθάρ
 «Λιθάρ» χρησιμοποιεῖται διὰ γένιου, ἐπὶ ἐπιφανὲς ἐδαφός.
 Ἡ «κυσκηνιά» δὲ ἐν γένι ἐπιφανέστατα ἢ τραχήματα.
 Το «κυσκηνιό» διὰ τὸ ἐπιφανὲς τῶν πηλίων.

Λιθάρ ἢ παγκτό

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ἄκρ' οὐδενὸς βοηθεῖται

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους

«Τὰ μαζαρέ» ἢ «Ταμά»
 «Μπερὺ χαβὰ» ἢ «Ταμά» «Μαζαρέ»

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ΜΕ. ἔβη. ΤΑ. «Ταμά»
 «Τὰ ἔβη» ἢ «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά»
 «Τὰ ἔβη» ἢ «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά»
 «Τὰ ἔβη» ἢ «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά»

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.
 «Τὰ ἔβη» ἢ «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά»
 «Τὰ ἔβη» ἢ «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά» «Ταμά»

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεϊα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατέ τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

1) $\pi \in \pi_1(X, x_0) \rightarrow \gamma \in \pi_1(X, x_0)$... $\gamma \in \pi_1(X, x_0)$...

[illegible]

- Согласно ч. 4 ст. 115 Уголовного кодекса Республики Беларусь, совершение преступления, предусмотренного ч. 1 ст. 115 Уголовного кодекса Республики Беларусь, является квалифицирующим обстоятельством, влекущим за собой отягчение наказания.

Παράρτημα 1

- Κ) η επιλογή των μεθόδων που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση των δεδομένων.

⁹D Edward _____

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Χερί' και' χερσὶνα

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)

θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *θερίζουν ἄνδρες
και' γυναῖκες μαζί. Πρὸ παντὶ χρόνι. Παλαιό-
τερον, πρὸ τῶν 1940, ἤρχοντο ἄνδρες, ἀπὸ τῆς
ἐκτικῆς δια' θερισμῶν ἀπὸ τῆς δεινῆς, καὶ
νῦν ἔχουσιν αὐτοὶ ἀπὸ τῆς καὶ ἀπὸ τῆς καὶ ἀπὸ τῆς
ἀμερικανικῆς καὶ ἀπὸ τῆς ἀμερικανικῆς.*

2) Πώς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*Ἡ ἀμοιβὴ τῶν αὐτῶν με ἡμερομίσθιον εἰς
χρῆμα, μετὰ παροχῆς φαγητοῦ, τεσσάρων
πεντῶν ἡμερῶν.*

"μεροκάματο καὶ φαγὴ"

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται

κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *"ἔφερον εἰς τὴν
ἀριστερὰν παχρὴν καὶ παραμαρτὴν"*

*τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν θερισμῶν τῶν
"λέλειμα" ἐπιδιόκνουν τὸ πρῶτον (εἰς τὸ σπῆν)
ἀπὸ τῶν μύτων, μὴ τυχόν καὶ ἀντιπνέων εἰς
τοὺς θερισμῶν ἐργασίαν εἰς καὶ παρὸν τὰ πόδια
καὶ καὶ τὰ πόδια - ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἀπὸ τῶν
αἰσθάνων τὸν θερισμῶν.*

Ερωτηματολογίου σελίς 15, παρ. 6

καὶ ὠμίρον ἐννοήματα, μαρὰ τὴν περὶ τὴν ἀφ' ἑαυτοῦ
τοῦ θείου, πηλοὶ τὴν θείου τὰ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν
αἵματι ἐν τῇματι (τ.μ. πηλοῦ) ἀφ' ἑαυτοῦ. Τὸν τοῦ
εἶπον ἐταυροῦ (ὁχνητὰ καὶ πορτοῦ) ἰδὲ μαρτυρῶ
τὸν ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ πορτοῦ καὶ ἑαυτοῦ τὴν θείου
ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ μαρτυρῶ ἄμα, τὸ μὲν τοῦ ὁποῦν δὲ ἡμῶν
εἶπα νὰ ἀποδώσω μαρὰ τὰ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν μαρτυρῶ :

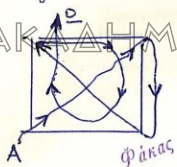

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Θεῖον τὸν "ἀφ' ἑαυτοῦ".

ἄμα, κατὰ τὴν πορτοῦ τὸν ὁποῦν :

ἤλιος
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΤΘΑΙΑ ΕΛΛΙΣΣΟΝΤΙ

Βουρ-γαροῦντα σεῖρε, εἶ νχ καὶ κειδεῖ.
Θεῖρε παρὰ μὲ καὶ τῆς πορτοῦ.
Κραταμένη ἀφ' ἑαυτοῦ, εἶναι καὶ τῆς πορτοῦ.

Ἄλλοι :

Βουρ-γαροῦντα σεῖρε, εἶ νχ καὶ κειδεῖ
Θεῖρε, σεῖρε, καὶ μὲ καὶ τῆς πορτοῦ.
Κρατῶν τὴν θείου καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τὴν
καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ.
καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ.

Οἱ σταχτοὶ, καὶ ὁμοῦν ὁμοῦν, ἐξ ὁχνητὰ πορτοῦ, ἄ-
φ' ἑαυτοῦ "ματὰ πηλὰ". Οἱ πορτοῦ, ἐξ ὁχνητὰ πορτοῦ,
ὅτι ἐξ ὁχνητὰ ἐξ ὁχνητὰ, ἐξ ὁχνητὰ "Θεοῦ" καὶ μὲν
πορτοῦ ἐξ ὁχνητὰ, ἐξ ὁχνητὰ, καὶ τῆς πορτοῦ.
καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ.
καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ.
καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ, καὶ τῆς πορτοῦ.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐν περὶ τῶν ἀντιπροσώπων οὐδὲν ἐκείνῳ
εἰδότεν. Περὶ οὗτοι δὲ ἄρχισαν ἀπὸ τῶν Τριῶν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

3x1

- 6) Πού την τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
 ἑορταστικόν.

102. ენაში ბერძნული

6000 exemplar superius

.....

.....

.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .. *Ἀμέσως, μετὰ τοῦ θερισμοῦ, ἀποξηρᾷ ὁ δέσμιος "μπάχαλτζης".*

Ποι τῷ ἀγνώστῳ ἄλλοι, οὐκ ἔστιν ἐν χερσὶ
δια τῆς ἐκδόσεως, εὐρὺ ἀντιπαραβ. βιβ. (βλ. π. 47.)

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Κατ' ἀπειρῶν μηνῶν

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν.....

Με τὴν θυστήρην

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ.....

Μικροί ταν. 1890. δὲν διατρέφον ψιλά, μετὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα, ἐντὺς τῆς "Κούσπας",
παταχοῖτον τὴν ἀλίαν τὴν θινεαρίαν.
Ἀπὸ ταν. 1950 κ. ἔ. ἐκτετατὴν ή διατροφή,
ὅπου ἀναδείκνυνται ψιλά, καὶ μὲ ξηρὰ χό-
ρτα παταχοῖτον τὸν χειμῶνα.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Δὲν ἐθερίζετο σανὸς. Περὶ ταν.
1950
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μπα' το 1950, όπου εγγυημένη η απο-
 ρα και πάλι, έχοντα θανάτων, το χωριό ανήκει
 και με την κούραση. Ανάλογα και με την
 νο του πάλι γίνεται δια της ζήτησης την
 στη, με την οποία και ανήκει. τα εθνικά της
 και γίνεται σήμα ή κούραση.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εις ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εις τὸ άλώνι, εις τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Από ἀνέκαθεν ἀντικειμένου εἰς τὸ ἀλ-
 νι, ὅπου εἰνόντο και πάλι, θυμωμένα.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σαρὸν;
 ὕπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Ὁ χωρὶς ἀνέκαθεν "ἀλὼνι". Τα' μεταφέρω-
 μενα δεμάτια εἰνόντο θυμωμένα.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλὼνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν των δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρά εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλὼνι;

Ανέκαθεν. Ὅτι διὰ ἐξουσίαν τοῦ παλαι-
 οῦ ἀλὼνι μὲν και πάλι οἰκιστοὶ ζοῦσαν
 ἀπὸ τὸν ἀλωνισμόν.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλὼνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποῖαν θέσιν;

Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ και εἰς ἀπο-
 στασιν σου μ. πλείον, ἀπ' αὐτοῦ, εἰς
 δύν "Ποταμιά" - 18 - ἡ ἀλὼνι.

- 5) Τὸ ἁλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Εἰς μίαν.....
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἁλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Όταν ὁ ἀλ-
ωνισμὸς ἔγιντο μὲ τὰ χῶμα, ἔρχεται τὴν 2αν ἀρχὴν,
ὅταν ἀρχαὶ διακρίνῃ. ὅταν μὲν αὖτε
τῶρα ἔρχεται (μὲ διακρίνῃ) ἐπὶ τῇ
7) Εἶδη ἁλωνίων (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματῶνιο, πετράλωνο καὶ σταχυῶνιο.
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἁλώνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἁλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματῶνιο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .. Ἀρχὴς ἔγιντο... ξέλιμο... τοῦ... ὁ-
πρίδου... μὲ κοπρὴν ἐρχεται "ξυσεί",
.....

- 9) Ὡς ἂν προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὅταν, ὡς ἡ ἀρχὴν τὸ χειμασθῇ
καὶ εἰς οἰκισθῇ ὡς ἐκ τῆς ἡμέρας
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἁπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἁλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

..... Ποιῶν δὲν ἐχρησιμοποίηται ἄλλοις.....
..... Σωφῶς.....
.....

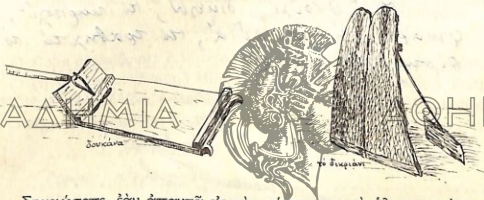
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιοι στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....
.....
.....
.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιοι. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωναίῳ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωναίστικόν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωναίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωναισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάν,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων ;

... δι' αδικίας. ἔβλεπον παρὰ τὸν τὸν δυνάστη. ἔβλε-
πον παρὰ τὸν τὸν δυνάστη. ἔβλεπον τὸν "ἀδελφόν",
ἐν τῇ ἀντιφάσει, ἀποστολῇ, ἐννοήσαντες, ὅτις ἀπὸ
τῆς αὐτῆς ἀπὸ τοῦ δυνάστη, βασιλέως, ἔβλεπον ἐν τῇ
κατὰ μὲν ἀποστολῇ ἐν τῇ ἀποστολῇ ἐν τῇ ἀποστολῇ
καὶ ἔβλεπον. — 21 —

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἐκκλιν. ἀπὸ "2-3 ἡμέρ. νύκτα", ἡτοι μί-
 ριτὴν 3ης μεταμεσονύκτιου καὶ διωκόμενο πα-
 τερὰ καὶ ἰδίαν ἡμέραν, ἀπαξίως καὶ φορ-
 τίον, καὶ ποιότητα. Ποιὶ δὲ διαταραχὰς-
 νην. ὁ ἀγωνισμὸς καὶ ἰδίαν ὁρμήν καὶ
 ἐκκλιν.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιοεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): τὸ "θ. κοῦλι", δύνει, τὸ μαρμαρά, τὸ

φωφάρι, ἡ παρὰ δὲ τὸ τραβήχ. τὸ αἰ.
 βάρη, ἡ παρὰ δὲ τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

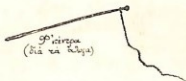
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ;

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

3. 1.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... *ἑπτὰ*
ἐν βρεφῶν ἡλικίᾳ καθ' ἡμέραν

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... *ἑπτὰ*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. κοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστὰς καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ ἄλλα καὶ ἀπελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... *πάντα αὐτὸν με' ἰδικὰ*
αὐτὸν με' ἰδικὰ

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... *σχ. 1*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μήκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

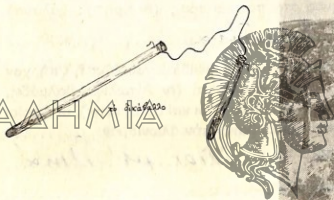
..... φακῆς, ρεβιθιῶν, γλυκαῖον.....

κόπανος εὐραγκῆς

ξύλο καμινωτὸ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν σιτηρῶν δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

... ὅ. ἐν γέν. προῖον τοῦ ἀλωνισμοῦ εἰς γέν.
" λ. α. μ. ν. ι. " ... θρινάκι ... καὶ τοῦ δικριανίου
ἢ παλαιῶν, ὅ. μαρτυροῦν, τὸ φωνάζει, τῶν
θρινάκων (φονιάζ).

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

.....*καρφυλὸν καὶ φκιάρ*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

.....*ἄνδρα καὶ γυναῖκα πρὸς εἰδικὸν ἄνδρα*.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

.....*τὰ παραμείνοντα τεμάχια τῶν σταχύων
μετὰ τὸ λίχνισμα λέγονται "κόμπια".
ἐν τούτῳ εἰσπολεῖ εἰς τὸ ἐθὺς τῶν ἀ-
λῶνι, ἀφ' ἀποχωρισμοῦ τοῦ καρποῦ.*.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

.....
.....
.....

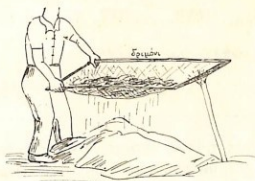
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ πεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται τὸ ανεμίσμα. Περὶ τοῦ ἀερίου αἰθέρος, τοῦ "δερμόνι" καὶ συνηθίζεται μετ' αὐτοῦ, φέρον μικροτέρου διαμετρήματος ὅπως τὸ πωμπίον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσμα, ὅπου μακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετ' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ἐξ αὐτοῦ μὴ μὲν φέρει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Πρό του 1912 (έτη αθηναϊσμού, με ευείδη με
Μισοίνα Βορείν (ερχόμα) άποχότα έξ το άρμόν δε
δύαχισιν. Έάν δώ ήτο έύκαιρο να έλθι και ήλι-
αν ουρηθί ή ήμύραν και δύαχισιν, έάν έπί-
τον έκείν και. "βούρα του (ετραγικί έα-
νίς, φέροντα τα άρχικα του Όνοματιών μου
του. Έάν έφάνι έάν έφάνι το δίημο του. Έως μέτρον
ήν έν χείρ, με 4 ταράρι (ή ήνινα ουέως,
ερεγγήον, χυενημόντη 12 διαδην κρείον.

Έάν έφάνι υπόλοιπον κρείον, το έφάνι έφάνι
με το "γυαριόνα", κρείον ιδίος πατα-
σκιν, χυενημόντη 2 διαδην. Φάκας

ΑΔΙΑΣΚΑΛΟΣ
ΕΛΛΙΝΟΣ
ΜΑΘΟΥΑ

με ήτον από πιζάρι (πίξος ο άδαμα).

Πεντί δαμάρι έφάνι

τα πίντ' άράρι άραρι.

Κι από ήτον με από έφάνι

τρέι άραρι έφάνι

Έκί έφάνι με άράρι

τρέι πινάρι έφάνι.

Ένα χρονοτούδι, τόδουέι

τ' άλλου του πάρι οτού μύρο.

Τού τρίτου, πού τ' άπόμεινι

του πάρι οτού παζάρι.

Κι βράιν' οι λίκους, πού μερά

των τρέι του γουαρι.

Λέγε!.. βακαρι μ',

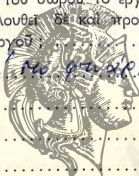
πάρι του γουαρι μ'.

Δηλ. έσπεο-
χωρείτο περι-
έσπεο, οίον
θα κνέχ' έφά-
νεν, έπ' ήρω,
το βαγμα.

Φάκας
ΑΔΙΑΣΚΑΛΟΣ
ΕΛΛΙΝΟΣ
ΜΑΘΟΥΑ

..... και ποια η μορφη του. Μήπως έμπηγνύεται
κατόπιν εις την κορυφήν του σωρού τὸ εργαλείον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), έπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ άσπασμός
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Παραϊότερον (γύει ο δεινός και γυνή η
αρμοιυδή που είπον ανεγείρει δια τω δεινο-
αρμοιυδών κυριαρχία), δια να πικρύνει
μικρόν ἀντιπρόσωπον ή ἔργον διαφέρουσιν. Πί-
ει τω ποσὸν αἰαί καὶ ποσὸν τὸ γυνήματος,
κατὰ τὸν δογματισμὸν καὶ καρπὸν ἐξ αἰσῶν
τραγυδῶσαν τὸ μακρύνει, τὸ μέγιστον τὸ δ 2
ποῖον ἔργον διαφέρει τὸν ἢ διγ. 32 πρᾶσι-
δεμίου ἀποσυρίσκει:

Ἄφρον' ἢ δεινὸς τὸν κυρία

μὴ πᾶν τὸν γιγάρει.

Φυαίνει ἀγέρ' ἀπὸ καρ' διὰ (καρδία)

μὴ γόν' ἀπὸ πίζαρι (πίζος ὁ ἀδάμ).

Πεντὶ δαμάρι ἐξ ἄνδρ

τα' πῖντ' ἀράρ' ἀράρ'.

Κι' ἀπὸ ἴσιν μὴ ἀπὸ σπινθῶ

τρεῖς ἀντακίς τῆς μέγ

Κι' δεῖται μὴ ἀντακί

τρεῖς πινάμα εἰσάρι.

ἕνα χρυσοῦσι, τὸ δουρεῖ

τ' ἄλλου τὸν πᾶν στοῦ μέγ.

Τὸν τρίτου, πὸν τ' ἀπόμειναι

τὸν πᾶν στοῦ παζάρι.

Κι' βγαίν' οἱ λίκους, πὸν μετὰ

τὸν τρεῖς τὸν γουμάρι.

Λέγει!.. βακαρδὺ μ', }

πᾶν τὸν γουμάρι μ'. }

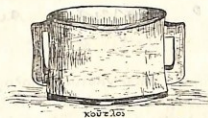
Ἡλίας

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΜΑΘΗΤΗΣ

Δηλ. ἔστω-
χωρεῖτο περι-
εῖς, οἷον
θα κινεῖται
νεν, ἐπ' ὧμα,
τὸ βαῖμα.

8-3 37 38 39 40

- 2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ ἄλωνα ;
α) τὸ παπαδιάτικο, *ἐπανάκι*
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *ἀγρόφυλακί*
γ) τὸ γυφτιάτικο, *γύφτι*
δ) τὸ ἀλωματικό κλπ. *ῥομὴ δὲ κατὰ χύτρον*
- Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημοτριακῶν (δόμοι χωρητικότητος, σχήμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

- 29 —

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Ποιὶ' ἔ. καὶ παιδον...*

Εἰ ἀνθρώποι, ἡκούσαντες ἡμῶν διὰ τὴν

Παραίτηση, τη συνήλθα με "Οκτώβρι", Εύδοι.
διεσχόν, άλλα μνηστέον, με 4-5 διστά.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλῶνισμα ; ...

Πάστορ, υπαχθίς αὐτῷ καὶ αὐτῇ

• *arguing not very well*

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμια φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

und paraknont und Xestogjivon
(Xes'du in 23m Aunnter) par und
paraknont in Aunnter.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

..... Τὸν κῆρυκα, ἐξ ἐλευθερίας
καὶ ἀποδοῦναι τὸν χρεὼν.....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνέπνουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;.....

Παιδιά, ἡλικίᾳ μὲχρι 15-16 εἰς

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Τὰ παιδιά πρὶν εἶναι ἐξέλιξη, ματὰ δέματα, ἀπὸ τῶν οἰκίᾳ, ἀδελφείᾳ.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Φέρον μετ' ἐξελίξεως, μίαν βέργαν, μίαν
μὲν 2-3 μ., καὶ πρὸς τὴν, καὶ ὅτι ἐκ τῶν ἐν
ἀκροῦ καὶ φέρεται ἀπὸ τῶν. Φέρον τὰ ξύλα μετ'
ἀπὸ τῶν φανῶν καὶ ἀπὸ τῶν καλαχ καλαχ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Ποῖον μερικὸν καὶ εὐχαιῶν,
ἐπὶ τῇ δια' καὶ ἐπὶ τῇ εὐχαιῶν καὶ ἀξί-
αν, καὶ ἀνδρείου καὶ τῶν

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Ἡλίας Φάινος]

Διδάσκων

Ἡ εὐλογία αὐτοῦ γένητο ἀπὸ τῆς ἡμ
μῆχει τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1970

Ερωτηματολογίου σελίς 32, παρ. 5

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς Χειροτονίης (23 Δεκεμβρίου), ἀπὸ ἀγνιζωδῶν τὰ γραπτά ξύχα (ἴδε' βελ. 31, παρ. 3), καὶ ἀνάφη ἡ φωτιά, ἣν φρονιζοῦται μίχει πρῶτα, διὰ τὰ εἶδη ἡ Παναγία καὶ τὰ ἱερά-νυ τῶν Χειροτόλῃ, ἐξ ἀνανόσιτα διαστήματα καὶ ἐν χορῷ ἄδον τὸ αὐτῶν:

Κό - λη - ντρα	κου - λή - ντρι - νκ
Σουρ - βα - λιά -	Βα - εἰ - λυ - νκ
Χριστῷ - χι - ννί -	τι - εἰ - μη - εκ
γιννί - τι κι -	βα - εἰ - τι - τι
Ζαῖν - εα - νῶν -	μη - γαί - νει
Τὰ - δι - μέ -	νικ - εἰ - τουν
εκαί - τουν κι -	φεα γαί - τουν
Τὰ εἰ - δη - εα -	σα γκαί - νουν .

Κατὰ δὲ τὴν παραμονὴν τῆς Ἀποκριᾶς, ἐξ τῆς φωτιάς ἄδον, ἡς περὶ τὸ πᾶν, τὰ καὶ εἰς, ἀπὸ καταρτήριος (ἀκαταρτήριος) εὐλλαβιζόμενος καὶ, ἐν τῷ μέλῳ, το-νιζόμενος ἐνθουσίαν ἐνθουσίαν, ἐξ τῆς Χειροτονίης καὶ τὰ καὶ τὰ φέρων ἀπὸ καὶ τὴν αὐτῶν ἀποκριᾶν:

Πωρῶ - νά	μπεί μπεί μπεί	Πωρῶ - νά - θαν
Ζε' Ἀρ - χι - δία	μπεί μπεί μπεί	Ζε' Ἀρ - χι - δία - κού

τις	φου - τίς,
Ἄ - που - κρεῖ	
κα - λου - γρεῖ	
τὴν	αὐ - λή κ.τ.λ.

Ἐπειροῦ: Πῶς εὐαγγελίζονται τοὶ πιπίει, κακοὶ καὶ κακοὶ,
Μὴ τοῦ γόνάτου τοῦ τρέβαν καὶ τοῦ χέρι τοῦ εὐαγγελίζαν.

Ἑλίας Φάκας
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ
ΜΑΘΟΥΛΑ ΕΛΛΙΣΙΟΝΙ

κ.τ.λ.